

Wéér die vooroordelen

Studenten en docenten van kleur worden buitengesloten en krijgen vaak nare opmerkingen. 'Ik voel me soms slecht'

5

10

War on terror 'Geweld is lang niet altijd de beste optie'

Eerwraak De zeshonderd jaarlijkse meldingen zijn een topje van de ijsberg, vreest expert Janine Janssen. 'We moeten samen een keerpunt zien te bereiken'

12

8

De kracht (maar ook de idiotie) van de massa

WIKIPEDIA

Mare

Mare (universiteitsblad) sprak met drie medewerkers van de [Universiteit Leiden](#) die de online encyclopedie beheren. 'In plaats van op je telefoon te scrollen, ben je de algemene kennis van de mensheid aan het verbeteren'

Gered Naoko Abe over de 'macht van Japanse bloesem'

14

Met je vrienden praat je het best

Psycholoog Iris Koele onderzocht de invloed van vriendschappen op de leerprestaties en het mentale welzijn van adolescenten. 'De kracht van vrienden wordt onderschat.'

DOOR POL KOOPMAN

'Als kind zijn je vrienden vaak leuk gezelschap, maatjes om samen leuke activiteiten mee te ondernemen', zegt psycholoog Iris Koele. 'Die rol verandert bij adolescenten. Die periode tussen puberteit en volwassenheid zit vol (hormonale) veranderingen waarin jongeren loskomen van hun ouders en hun eigen, onafhankelijke plaats in de wereld zoeken. Ze richten zich dan logischerwijs op hun leeftijdsgenoten. Vriendschappen in deze periode zijn anders dan die in de kindertijd. Voor jongvolwassenen gaan vrienden een bron van sociale en emotionele steun vormen. Via hen ontwikkelen ze zich.'

Koele onderzocht voor haar promotie twee jaar lang het effect van vriendschappen op de leerprestaties en het mentale welzijn van jongvolwassenen, zowel neurotypische als jongeren met aandoeningen als ADHD.

'Om dat te meten heb ik gekeken naar de activiteit in het deel van je hersenen dat gaat over beloningen en het verwerken van uitkomsten. Proefpersonen keken dan naar ofwel een vriend ofwel een onbekende leeftijdsgenoot die een spelletje speelde en dan won of verloor. Om hun welzijn te meten heb ik de jongeren psychologische taken gegeven en ze vragelijsten over hun mentaal welzijn laten invullen.

'Uit eerder onderzoek blijkt dat jongeren met ADHD beloningen anders verwerken. Wij vonden echter in een sociale context geen verschil met neurotypische jongeren, ook niet wat betreft vriendschapskwaliteit. Anders dan eerder werd aangenomen is deze groep goed in staat om een hechte vriendschap aan te gaan en te onderhouden. Dat is hoopgevend.'

Koele deed haar onderzoek in een bewogen tijd. De onderzoeksperiode overlapt voor een groot deel met de coronacrisis en de bijbehorende lockdowns.

'Met de gedragsstudie begonnen we eind 2019, net voor de coronamaatregelen jongeren verplichtten tot onderwijs op afstand. We hebben dertien middelbare schoolklassen gevolgd over een periode van twee jaar. We zagen dat in die tijd dat de angst- en depressieklachten toenamen en de leerprestaties afnamen. Jongeren met een hogere vriendschapskwaliteit hadden daar minder last van, zowel net voor als tijdens de pandemie. Op leerprestaties hadden vriendschappen dan weer minder invloed, maar dat kan ook te maken hebben met de vrij statische taak die we de jongeren gaven.

'In de toekomst zouden beleidsmakers echt beter moeten beseffen dat ze de cognitieve en mentale ontwikkeling van jongeren kunnen schaden met zulke maatregelen. Ik zie in de praktijk de effecten nu nog.'

'Zelf werk ik als kinder- en jeugdpsycholoog. Voor mijn praktijk is dit onderzoek erg waardevol. Ik behandel jongeren met zowel ADHD als angst- en depressieklachten. Die tweede groep heeft over het algemeen meer moeite met het aangaan van vriendschappen. Ze kunnen zo in een negatieve spiraal terecht komen. We proberen er vaak de ouders bij te betrekken – een behandelaar zien ze immers ook maar één keer per week of soms minder – maar daar deel je natuurlijk ook liever niet alles mee.

'Het beste praten ze met hun vrienden, niet alleen maar over de zware onderwerpen maar ook gewoon ter afleiding, voor de gezelligheid. Wij helpen ze dan hun netwerk in kaart te brengen, van de mensen die het dichtst bij tot de mensen die verder van ze af staan. We helpen de jongeren hun vriendschappen uit te breiden, stapje voor stapje.

'Als het kan betrekken we de vrienden ook in de behandeling. De kracht van vrienden wordt nog wel eens onderschat. De behandelaar wordt soms ook op een voetstuk gezet, maar je wilt dat jongeren ook na hun behandeling goed verder kunnen.'

Iris Koele, *Treasuring teen friendships*, promotie is 26 maart

KORTE MARE

Heb jij tijdens college iets opvallends gehoord? Zei iemand iets grappigs of opmerkelijks in huis, op je vereniging of op de faculteit?

Word schrijver voor onze nieuwe rubriek Korte Mare en stuur je verhaal van maximaal 120 woorden in naar redactie@mare.leidenuniv.nl

Als familie-eer tot moord leidt

Bewoner van Expertisecentrum Fier in Leeuwarden dat hulp, behandeling en opvang biedt aan slachtoffers van eergelateerd geweld, mensenhandel en mishandeling

'Een vader die zijn "bevleete" dochter een pak rammel geeft of zelfs doodt, geldt als man van zijn woord'

Bijzonder hoogleraar rechtsantropologie Janine Janssen doet voor de politie onderzoek naar eergelateerd geweld, waarvan er jaarlijks zeshonderd worden gemeld. 'Ik denk dat wij maar een fractie zien van wat er echt gebeurt.'

DOOR MARCIËLLE VAN DER KRAAN
FOTO ANP/KEES VAN DE VEEN

Op zaterdagavond 28 februari 1976 bevinden zich rond kwart voor elf 's avonds vier leden van het Turkse gezin B., nog drie andere Turkse bezoekers en twee Nederlandse automonteurs in een Leidse woonkamer aan de Joubertstraat. Niet veel later komen nog twee Turkse jongens (van 19 en 15 jaar) langs. Wanneer zij op het punt staan om te vertrekken, haalt de oudste van de twee een pistool tevoorschijn, waarmee hij driemaal schiet op Memis Tank, een van de bezoekers. Al snel worden geruchten, die al een tijdje de ronde deden onder Turkse Leidenaren, ook bekend op het politiebureau. Tank zou de zus van de schutter hebben verkracht. Bovendien had Tank twee keer geprobeerd haar echtgenoot te vermoorden. Ook zou hij een verhouding hebben gehad met mevrouw B., de bewoonster van het pand waar Tank aan zijn einde zou komen.

De zaak was niet moeilijk op te lossen, schrijft Janine Janssen, bijzonder hoogleraar rechtsantropologie aan de Open Universiteit, in haar boek *Focus op eer*. Hoewel in deze zaak alle getuigen met een Turkse achtergrond elkaar tegenspreken, hadden de Nederlandse automonteurs 'op de eerste rij gezeten en konden helder verslag uitbrengen'. Dus wat betreft politiewerk was de zaak Tank snel afgerond, het duiden van het motief bleek echter nog een uitdaging voor de agenten.

'Er is geen feit dat je kunt constateren, het is een motief', zegt Janssen, hoofd onderzoek bij het Landelijk Expertise Centrum Eergelateerd Geweld van de Nationale Politie. Vrijdag neemt ze deel aan een paneldiscussie over eerwraak op het congres 'Ongelijkheid in de strafrechtspleging' aan de Leidse rechtenfaculteit.

Ontvoering

'Het is niet iets wat je kunt zien of aanraken, waardoor het soms lastig kan zijn voor dienders om te constateren of er eer in het spel is of niet. Voor de politie is het van belang om inzicht te hebben in motieven van mensen. Dan kun je bepalen: gaat de situatie escaleren of houdt het nu op?'

Eergelateerd geweld wordt gepleegd wanneer de familie-eer geschonden is of als dat dreigt te gebeuren. Dat gaat vaak over seks voor het huwelijk, partnerkeuze of ongehuwd ouderschap. Dat geweld kan gaan van sociale uitsluiting, zware mishandelingen, bedreigingen, ontvoeringen, verkrachtingen tot in sommige gevallen zelfs moord of doodslag.'

Veel familieleden kunnen zich met het conflict bemoeien, vertelt Janssen. 'Naast het kerngezin, kan ook de "extended family", zoals opa's, tantes of zelfs achterneven, zich gaan mengen in de situatie. Als politie moet je diepgravend analyseren hoe de familie in elkaar zit,

waar de conflicten over gaan en wie erbij betrokken zijn. Als eer als motief geconstateerd wordt, moet je er rekening mee houden dat de groep betrokkenen erg groot kan zijn.'

Al die familieleden zouden namelijk heftig kunnen reageren op eerschending. 'De reputatie van het ene familielid straalt af op de gehele familie. Stel: een vrouw heeft seks voor het huwelijk, dan staat zij meteen als "slet" te boek en als zij zussen heeft, kan dat betekenen dat die zussen ook niet deugen en daardoor ook geen geschikte huwelijkspartners meer zijn. Je krijgt te maken met sociale uitsluiting van de hele familie.'

Dwingende denkwijze

Er kunnen ook economische consequenties aan verbonden zijn voor de familie. 'Soms komen mensen uit de gemeenschap om dit soort redenen niet meer naar de winkel van bijvoorbeeld de vader van de "bevleete" vrouw. Als hij dan zijn dochter een flink pak rammel geeft of zelfs doodt, denkt de gemeenschap: goh, dat is een man van zijn woord, want hij heeft ingegrepen. Dan is de schande als het ware uitgewist, de vlek is verdwenen. Dan komen klanten terug naar de winkel. Zo'n denkwijze dwingt mensen snel tot geweld.'

'Gender speelt hier natuurlijk een rol in. Wat als eervol wordt gezien of juist niet, wordt ingekleurd door opvattingen over hoe mannen en vrouwen zich horen te gedragen. Van vrouwen wordt verwacht dat ze als maagd het huwelijk in gaan, maar voor mannen is dat niet het geval. Als vrouwen toch hun maagdelijkheid verliezen voor het huwelijk en dit wordt bekend in de sociale omgeving van de familie, is de eer van de familie geschonden en kunnen de vrouwen te maken krijgen met sociale uitsluiting of zwaar geweld.'

Jaarlijks worden aan het centrum zeshonderd complexe zaken voorgelegd die met eergelateerd geweld te maken hebben. 'Dat is dus meer dan een zaak per dag.' Toch is uit die cijfers niet af te leiden hoe het met de eerproblematiek in Nederland is gesteld. 'Ik denk dat wij maar een fractie zien van wat er daadwerkelijk gebeurt. Wij zien voornamelijk de zwaarste zaken voorbij komen.' Wel krijgt de politie een steeds beter beeld van het probleem. 'De zaken gaan met name over mensen die van oorsprong uit Syrië, Afghanistan, Marokko of Turkije komen, en af en toe over mensen uit de Balkan. Maar de grootste groep komt uit Syrië. Of daar het probleem ook het grootst is, weten we niet.'

Escalatie

Door de komst van sociale media escaleren conflicten sneller. 'Hoewel het om heel oude eercodes gaat, vinden ze ook hun weg naar de sociale media. Bij eerschending gaat het vaak om geheime, maar als een roddel of geheim eenmaal op internet staat, krijg je het niet weg. De familie uit het land van herkomst ziet hierdoor ook meer. Het kan best voorkomen dat een oom uit Marokko in het vliegtuig stapt om hier in Nederland even orde op zaken te stellen, omdat hij iets op Facebook gezien heeft wat de eer van de familie schendt.'

Bij eergelateerd geweld gaat het volgens Janssen niet alleen om het herkennen van de zaken, maar daarnaast ook om het erkennen van deze problematiek. 'Gewelddadig eerherstel kan niet langer als een "exotisch" en geïmporteerd probleem worden gezien. Het is iets wat onderdeel is van de Nederlandse samenleving. In een samenleving zijn wij in feite allemaal aan elkaar verbonden en we moeten samen het keerpunt zien te bereiken om eergelateerd geweld te stoppen.'

Ongelijkheid en de strafrechtspleging, congres, Kamerlingh Onnes Gebouw (0.51 en 80.25), vrijdag 22 maart, 9:30 - 17:00

MARETJES

De prijs voor een Maretje bedraagt €9,- per 30 woorden, opgegeven via redactie@mare.leidenuniv.nl uiterlijk t/m maandag 16.00 uur. Maretjes aangeboden voor commerciële doeleinden worden niet geplaatst, evenmin als Maretjes waarin zaken worden aangeboden die de waarde van €4.500 te boven gaan

Doe meer met je kennis! Vrijwilligers gezocht voor één uur per week **bijles en huiswerkbegeleiding** op verschillende locaties of bij de leerling thuis. **Leiden-Noord, basisonderwijs**, 6 leerlingen. Taal en rekenen. **Voortgezet onderwijs:** *Natuur- en scheikunde 3 vmo TL. *Nederlands, economie 3 mavo. *Engels, 2 vmo-basis. *Economie, 4 havo. *Natuur- en scheikunde, 2 mavo. **Leiden-Zuid**, *4 leerlingen basisonderwijs, groep 4, 5 en 6. Woordenschat, lezen. *Ook hulp gevraagd bij organisatie van de bijles, één of twee middagen per week.

Onderwijswinkel Arubapad 2 (Het Gebouw), ma, wo en do 15-17u. Tel. 071-5214256. E-mail: hdekoomen@owwleiden.nl.

Cursussen Beeldhouwen en Boetseren in Leiden. Zie het actuele aanbod op www.jeroenspijker.nl/ Sculpture and modeling courses in Leiden. **Studenten krijgen 50 euro korting.** See www.jeroenspijker.nl/ for the current offer.

Maretjes-extra zijn bedoeld voor semi- commerciële instanties. De prijs voor een Maretje-extra is €23,- incl. BTW voor elke vijftiendertig woorden. U kunt deze advertenties uiterlijk op de vrijdag vóór het verschijnen van Mare opgeven bij Bureau van Vliet b.v., Wateringweg 129, 2031 EG Haarlem, +31 (0)23-5714745, info@bureauvanvliet.com

COLOFON

Mare: Rapenburg 38, 2311 EX Leiden
Postbus 9500 2300 RA Leiden
Telefoon 071-527 7272
E-mail redactie@mare.leidenuniv.nl
Website mareonline.nl
Twitter @weekbladmare
Mastodon @weekbladmare@mastodon.
online
Bluesky @mareonline.nl
Instagram @weekbladmare
Facebook: Leids Universitair Weekblad
Mare
De redactie is op vrijdag gesloten.
Oplage circa 5.000

Hoofredactie:
Frank Provoost
frank.provoost@mare.leidenuniv.nl

Redactie: Vincent Bongers
vbongers@mare.leidenuniv.nl
Marciëlle van der Kraan
m.w.s.van.der.kraan@mare.leidenuniv.nl

Sebastiaan van Loosbroek
s.p.van.loosbroek@mare.leidenuniv.nl
Mark Reid
m.a.reid@mare.leidenuniv.nl
Else van der Steeg
e.h.van.der.steeg@mare.leidenuniv.nl
Pol Koopman (stagiair)
Elena van der Kloek (stagiair)

Medewerkers: Romy van den Akker |
Emiel Beinema | Lente van den Berg |
Remco Breuker | Josette Daemen | Lo-
renzo Gerritsen | Omar Ghaly | Olaf
Leeuwis | Maia de Quay

Art direction en vormgeving:
Marcel van den Berg, joostmarcellis.nl
Fotografie: Taco van der Eb |
Marc de Haan

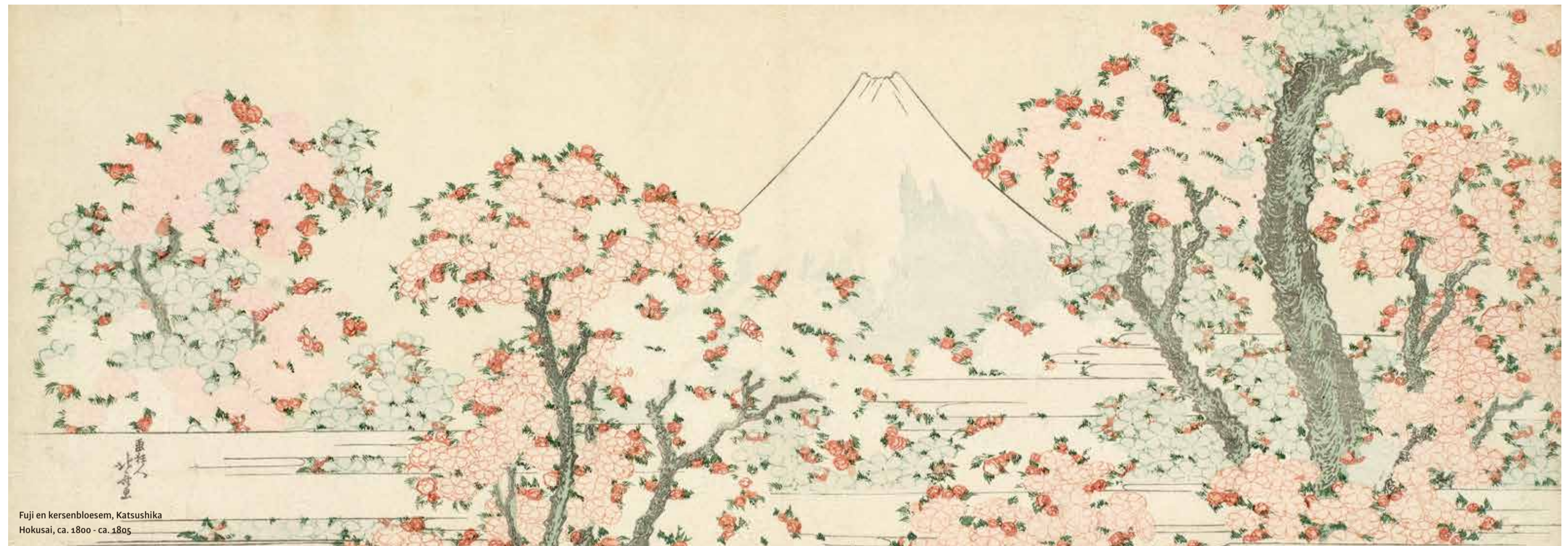
Illustraties: Bas van der Schot |
Bandirah | Silas.nl

Drukwerk: Rodi Rotatiedruk,
Broek op Langedijk

Advertenties: Bureau van Vliet b.v.
Wateringweg 129, 2031 EG Haarlem
Telefoon 023 - 571 47 45 |
E-mail sales@bureauvanvliet.com
<https://bureauvanvliet.com/advertentie/Weekblad>

Redactieraad: Kutsal Yesilkagit
(voorzitter) | Frank Israel (vice-
voorzitter) | Alexander Pleijter
(secretaris) | Willem van der
Does | Annemarie Drahmman | Nour
Eldin Emara | Rosanne Hertzberger |
Zoë van Litsenburg | Frank Rensen |
Marten Jesse Pot | Hermelijn Smits

CULTUUR

Fuji en kersenbloesem, Katsushika
Hokusai, ca. 1800 - ca. 1805

Hoe één Engelsman de Japanse kersenbloesem redde

Zonder de rijke Engelsman Collingwood Ingram waren veel Japanse sierkerssoorten uitgestorven geweest, zegt Japans politiek journalist Naoko Abe. 'Ik wil laten zien hoe een bloem zoveel macht kan hebben.'

DOOR ELSE VAN DER STEEG
AFBEELDING RIJKSMUSEUM

Toen de Japanse politiek journalist Naoko Abe in 2001 naar Londen verhuisde, viel het haar op dat er een grote variëteit aan Japanse sierkersen in de stad stond. Ze besloot uit te zoeken hoe het kwam dat de sierkers, die zo nauw verbonden is met haar geboorteland en de inwoners, in Londen zo wijdverbreid was. Haar zoektocht leidde al snel naar één man: Collingwood Ingram (1880-1981), een rijke Engelsman die in een klein plaatsje in Kent woonde. Japan en de kersenboom zijn zo sterk met elkaar verbonden dat de kersenbloesem 'in onze ziel is gegrift', zegt Abe. Juist daarom is het opvallend dat de grootste Japanse kersentuin ter wereld in het bezit was van de rijke Engelsman. Daarover schreef ze in 2016 het boek *Sakura: Hoe een Engelsman de Japanse kersenbloesem redde*, waarmee ze de Nihon Essayist

Club Award won. Het werd een paar jaar later vertaald naar het Engels en in 2020 naar het Nederlands. Zondag 24 maart geeft ze er een lezing over op het Kersenbloesemfestival in Wereldmuseum Leiden.

Abe: 'Ingram verzamelde stekjes van kersenbloesembomen in Japan en plantte ze in zijn tuin in het dorpje Benenden. Hij introduceerde heel veel variëteiten van de Japanse kers, niet alleen in het Verenigd Koninkrijk, maar in heel Europa en de rest van de westerse wereld.'

Ze moet lachen als ze vertelt dat Ingrams tuin de grootste collectie aan kersen bevatte, want het is gek om te bedenken dat dat in Engeland was en niet in Japan, een land waar de bloesem zo ingebed is in de cultuur.

En toch. Zonder de tuin van Ingram waren veel Japanse sierkerssoorten nu uitgestorven geweest. Abe: 'Een belangrijke soort die hij heeft gered, is de Taihaku, de grote witte kers.' In haar boek omschrijft ze hoe Ingram in 1926 in Japan in gesprek was met kersenexpert Seisaku Funatsu, die Ingram een foto liet zien van een nu uitgestorven kersensoort. "Deze kers groeit in mijn achtertuin in Kent!" had Ingram eruit geflapt.

Maar de Japanse expert geloofde Ingram niet. Bij thuiskomst deed Ingram verschillende pogingen om stekjes van de kers naar Japan te sturen, maar die overleefden de reis telkens niet. 'Het kostte vijf jaar, maar uiteindelijk lukte het om een stekje, gestoken in een aardappel, levend te laten aankomen in Japan.' Ingram kwam voor het eerst in Japan in 1902, waar hij ondersteboven was van de cultuur van het land en ook van de kersbomen. Terug in Engeland leerde hij meer over de bomen, hij vroeg kennissen uit Japan om hem stekjes op te sturen die hij liet opbloeien in zijn tuin in Benenden, en ontpopte zich langzaam tot ware kersenbloesemexpert. Zo kwam hij uiteindelijk ook aan de bijnaam "Cherry".

Abe: 'De sierkers wordt in Japan gewaardeerd omdat hij het eind van de winter symboliseert. Die is in Japan niet zo lang als in Europa, maar toch: als de kersenbloesems beginnen te bloeien,

is dat een voorbode van de lente. De tijd dat mensen vrolijker zijn en het leven begint terug te komen. Het geeft een gevoel van geluk.'

In haar lezing vertelt ze over de historische symboliek van de Japanse kersenbloesems, de Sakura. 'In de geschiedenis van meer dan duizend jaar stonden de kersenbloesems symbool voor verschillende dingen. Ze stonden voor reproductie, het beschermen van de rijstvelden, het beschermen van mensen, maar ook voor de vergankelijkheid van schoonheid, een kort leven en reïncarnatie. De symboliek van de kersenbloesem kan snel veranderen, en dat gebeurde ook in de aanloop naar de Tweede Wereldoorlog.'

'Japan was tweehonderd jaar afgesloten geweest voor de westerse wereld, maar toen het land halverwege de negentiende eeuw opende, werden modernisering en industrialisatie belangrijk. Militarisering kreeg de prioriteit en een jonge kers, de Yoshinokers, werd het symbool voor Japans groeiende status. Het land wilde gezien worden als een grootmacht. Het voerde eerst oorlog met China, in 1894-95, en daarna met Rusland, in 1904-05. Na iedere overwinning werden er en masse Yoshinokersen geplant.'

Nog steeds bestaat tachtig tot negentig procent van de kersenbloesembomen in Japan uit deze soort, vertelt Abe. 'Het was een jonge boom, zo'n 160 jaar oud. Hij was mooi en goedkoop te verspreiden. Maar daardoor verdwenen veel van de andere achthonderd variëteiten, sommige al meer dan duizend jaar oud.' Een ontgoocheling voor Ingram toen hij terugkwam in een totaal veranderd Japan in 1926. 'Een andere belangrijke bijdrage van Ingram was zijn nadruk op diversiteit. We zien nu met het veranderend klimaat hoe belangrijk dat is, maar Ingram had het er in 1926 al over.'

Maar rond die tijd lag de prioriteit van de Japanse overheid niet bij het diversifiëren van de kers. 'De Yoshino werd het symbool voor de moderne Japanse macht, en uiteindelijk het symbool voor imperialisme tot in de Tweede Wereldoorlog. Ik wil mensen

bewust maken van het gevaar dat erin schuilt. Tijdens de Tweede Wereldoorlog veranderde de symboliek van de kersenboom, maar niemand had dat door. De kersenbloesem zit zo diep in onze ziel gegrift, dat het onopvallend kon gebeuren. We moeten ons ervan bewust zijn hoe makkelijk die symboliek kan omslaan en gebruikt kan worden om een ideologie uit te dragen.'

Over de vraag hoe de symboliek na de Tweede Wereldoorlog weer terug veranderde naar wat het daarvoor was, moet ze even nadenken. 'Het is een complexe geschiedenis. Na de oorlog besloot Japan om een vreedzaam land te worden en dat voor altijd te blijven. Maar het Japan na de oorlog was bezig met wederopbouw, en dus werd dezelfde goedkope variant van de kers weer geplant.'

Gelukkig is in de jaren erna de nadruk op diversificatie weer wat gegroeid in het land. 'In 2017 werden in Engeland nog vijf nieuwe variëteiten van de kersenbloesem ontdekt die in Japan waren uitgestorven. Dankzij Ingram zijn die in 2022 weer teruggekeerd naar Japan. En ook in Japan zelf worden met name in kleinere dorpjes steeds meer verschillende soorten geplant en ontdekt.' Juist omdat de kers zo nauw aan Japan is verbonden, kon de symboliek rondom de boom onopgemerkt veranderen. 'Op een onderbewust niveau weet iedereen in Japan denk ik wel dat mensen in de oorlog militaristische kersenbloesemliedjes zongen, terwijl ze soldaten uitzwaaiden die op zelfmoordmissies vertrokken. Ik wil aan de wereld vertellen dat dit gebeurde en laten zien hoe een bloem zoveel macht kan hebben. En ook wij Japanners moeten ons bewust zijn van wat er in het verleden met de kersbomen is gebeurd, om te zorgen dat het niet weer gebeurt. Het moet een symbool zijn van vriendschap en vrede, niet van ideologie.'

Kersenbloesemfestival, Wereldmuseum Leiden, zondag 24 maart. De lezing van Abe is om 14.30 uur in de grote zaal. Entree €16 (studenten €10)

Are you a
STUDENT
interested in
the promising
future of
**QUANTUM
INFORMATION
SCIENCE &
TECHNOLOGY?**

Apply now for the MSc Quantum Information
Science and Technology (QIST)

Stay at the forefront of fundamental knowledge of quantum technology and develop practical applications in the field by combining (quantum) physics, mathematics, computer science and electrical engineering. The programme is designed for BSc students in Physics, Mathematics, Electrical Engineering, Computer Science or Astronomy. For more information, scan QR code below.

‘Soms zeg ik acht keer per uur: “Welkom in de baarmoeder!”’

DOOR EMIEL BEINEMA
FOTO MARC DE HAAN

Hoe ben je bij het museum Corpus terechtgekomen?

‘Ik werk hier nu twee jaar en negen maanden, maar ik weet het nog als de dag van gisteren. Ze hadden toen veel mensen nodig, dus ik had mijn sollicitatie op een avond met vijftien tegelijk, alsof ik moest hospiteren. Er werd maar één iemand afgewezen. De rest werd als een soort jaarclub aangenomen. ‘Hiervoor werkte ik in een binnenspeeltuin in Warmond. Daar was ik het op een gegeven moment zat: die kinderen poepen overal. Via een vriendin die hier al werkte kwam ik op die ‘hospiteeravond’. In Corpus wordt er wel gekotst, maar daar zijn andere schoonmakers voor.’

Wat moet je wél doen?

‘Mensen vragen me vaak: “Geef jij de rondleidingen?” Alsof ik iets van biologie weet. Onderhand kan ik de teksten van de rondleiding wel dromen, maar verder dan dat kom ik niet. Ik studeer Latijn en Grieks met een reden. Ik weet: “corpus” is Latijn. ‘Het idee van Corpus is dat je met een audiogids door het menselijk lichaam reist. Mijn collega’s en ik staan bij vier platforms die je onderweg steeds naar de volgende verdieping brengen. ‘Als ik bij het eerste platform begin met: “Welkom in de baarmoeder” is het altijd: “haha, giechel giechel”. Maar als je dat acht keer per uur zegt, is de grap er

voor jezelf wel een beetje vanaf. Ik ben daar om het platform te bedienen en als er iemand flauwvalt of kotst, gemiddeld zo’n één of twee keer per dag, heb ik een portofolio waarmee ik iedereen kan bereiken.

Er zijn ook andere taken: soms sta ik in de horeca, in de congreszalen of bij de kassa. Van bij de kassa staan, krijg ik grijze haren. Mensen komen vaak te laat, maar er moet wel elke zevenenhalve minuut een groepje vertrekken. En als ze een halfuur moeten wachten, krijg ik de volle laag over me heen, dus moet ik de hele tijd iedereen tussen groepen verschuiven.’

Is reserveren verplicht?

‘Het wordt aangeraden, maar hoeft niet. Er zijn ook mensen die gewoon binnen komen lopen. Dat zie ik onderhand meteen aan ze. En als ik ze in hun portemonnee zie zoeken naar een museumkaart, weet ik al dat ik ze “nee” moet verkopen, want die accepteren we niet. Als ze erg schrikken van de prijs, zeg ik: “Naturalis is om de hoek”.’

Welke taken vind je het leukst?

‘Het chillste zijn de congressen: drankjes serveren, een beetje met collega’s kutt en het eten opeten dat overblijft. De kassa is weliswaar *killing*, maar het geeft ook veel voldoening als het uiteindelijk allemaal klopt. ‘Onlangs hadden we een horrorweek. Dat was iets totaal anders, een soort escaperoom. Toen stond ik hier om bezoekers bang te maken, mocht ik eindelijk tegen ze schreeuwen. Het was belastend voor mijn stem, maar emotioneel heel bevrijdend.’

COLUMN | MAIA DE QUAY

Ik kan me weer met studentikoze apathie op de bank parkeren

Het is half maart en vandaag had ik het laatste college van mijn master die in september vorig jaar startte. Nog één tentamenweek en drie maanden scriptie schrijven voor de boeg, en dan is ook dit feest weer afgelopen. Doordat ik straks geen fysieke colleges en werkgroepen meer heb, komt er ook een eind aan mijn leven als forens die vier keer per week pendelt tussen Den Haag en Amsterdam (of nouja, Buitenveldert-West). Aangezien de Vrije Universiteit zich achter de Zuidas bevindt, moet ik voor mijn wandeling naar de universiteit dan ook dit fascinerende stukje Nederland

‘Je ziet meteen reclames voor het type HENRY (High Earner Not Rich Yet)’

doorkruisen. En hoewel deze wandeling nog geen tien minuten duurt, kunnen de werelden bijna niet meer van elkaar verschillen. Zo word je – zodra je station Amsterdam Zuid uitloopt – meteen geconfronteerd met reclames bedoeld voor het type HENRY (*High Earner Not Rich Yet*) waar de Zuidas om bekend staat: een ‘powerlunch’ deal (*three courses served within 1 hour!*) en een hallucinante tekst van een spa (*a space for radical self-care and deep healing, combining state of the art technologies with ancient wisdom to expand human potential*). Honderd meter en twee overprijsde kinderdagverblijven, drie sportscholen en één Rocycle verder sla je vervolgens een hoek om richting een treurig voetbalveld, een treurige ringweg en, jawel, het treurige hoofdgebouw van de VU. Van alle overdadige luxe van enkele meters terug is niets meer te bekennen. Terwijl mijn relatiepersoon - werkend op de Zuidas - wordt gefeteerd met gratis vegan sushi en *flat whites* met haveremelk, betaal ik verderop bijna acht euro voor een kleffe bak rijst met wortelschaafsel die slim wordt verkocht als

‘poké bowl’ en slootwater dat direct uit de auto-maat op de grond valt omdat de bekertjes zijn verbannen en ik er zelf niks onder heb gezet. Dát is pas een powerlunch. Desalniettemin is het niet alléén maar verliezen als student aan de VU. Als ik namelijk na een avondseminar om 18:30 de trein in stap richting Den Haag en de coupé deel met allemaal geradbraakte 26-jarigen, voelt dat niet alleen als solidariteit tussen mede-slachtoffers maar toch ook alsof ik de winnende partij ben. Ik kan me thuis immers met welbekende studentikoze apathie tevreden op de bank parkeren terwijl mijn leeftijdsgenoten die onderhevig zijn aan de grillen van de firma Zuidas & Co zich thuis waarschijnlijk nog een paar uurtjes kwaad mogen maken voor De Zaak. Uiteindelijk betaalt die vegan sushi zichzelf natuurlijk ook niet.

Maia de Quay studeert Rechten